

Til Kvalitets- og Efteruddannelsesudvalget i Region Midtjylland

Evaluering af supervisionsgrupper for fase 3 læger i almen praksis i Region Midt.

Projektet blev godkendt juni 2016 af kvalitets- og Efteruddannelsesudvalget med et fast beløb om året til fase 3 supervisionsgrupperne, og i godkendelsesskrivelsen (vedhæftet) blev anført at ordningen skulle evalueres efter 2 år.

Baggrund

Vi ønsker fortsat at understøtte og sikre, at supervisionsgrupper for fase 3 læger, under specialeuddannelsen i almen medicin fastforankres og gøres til en permanent ordning i Region Midt. Vi finder det nødvendigt, at sikre supervision hos vores yngre kolleger pga. tiltagende arbejdsbelastning og vigende rekruttering til specialet.

Deltagelse i supervisionsgrupper er beskrevet i målbeskrivelsen for specialeuddannelsen i almen medicin, som en obligatorisk uddannelsesaktivitet, der skal tilbydes ligestillet med de specialespecifikke teoretiske kurser, forskningstræning og de regionale temadage:

"Supervisionsgrupper: deltagelse i sådanne (fx Balint-metoden) i regionalt regi.

Dette finder typisk sted som kvarte/halve eftermiddage. Deltagelse i sådanne grupper foregår som minimum i fase 3-tiden. " (Kilde: Målbeskrivelsen for specialeuddannelsen i almen medicin afsnit 3.2 s.8).

På de teoretiske kurser i specialeuddannelsen i almen medicin følger vi den nye målbeskrivelses kursusplan, og derfor har alle fase 1 uddannelseslæger i almen medicin i hele landet fra januar 2014 en obligatorisk kursusdag omkring supervision. Her er formålet at give indblik i baggrund, metoder og effekter.

Formål

Fase 3 lægerne tilbringer det sidste år af deres speciallægeuddannelse i én praksis. De skal her tilegne sig de kompetencer og den robusthed, det kræver at være selvstændigt praktiserende læge, dels som speciallæger, dels som selvstændige erhvervsdrivende. Det er derfor et meget vigtigt år både fagligt og personligt. Den seneste undersøgelse af arbejdsmiljø blandt praktiserende læger viser med tydelighed et behov for en forebyggende indsats i forhold til udbrændthed, arbejdsbelastning og robusthed. Vi ved, at deltagelse i en supervisionsgruppe skærper lægens professionalisme, ligesom det kan modvirke faglig ensomhed og udbrændthed. Deltagelse i en supervisionsgruppe kan derfor medvirke til at sikre et godt arbejdsmiljø og fastholde læger i almen praksis. Målet med supervisionsgrupperne er at understøtte lægens faglige udvikling og skabe et naturligt forhold til at benytte supervision og sparring kontinuerligt i lægens arbejdsliv. Dette er desuden en naturlig forberedelse til deltagelse i det overenskomst vedtagne klynge samarbejde.

Indhold

Supervisionsgrupperne består af 8 til 15 fase 3 læger, og grupperne ledes af erfarne almenmedicinere, der alle har arbejdet med supervision og har taget en supervisoruddannelse. Supervisionsgrupperne mødes 10 gange i løbet af fase 3 ansættelsen i 3 timer fra kl. 13-16. Der er etableret i alt 5 grupper i Region Midt; Aarhus Nord, Aarhus Syd, Herning, Viborg og Silkeborg. Der er i alt på et givet tidspunkt mellem 50 og 60 fase 3 læger i Region Midt, der således deltager i supervisionsgrupperne.

Vi fik etableret ordningen i samarbejde med supervisorer, Lægeforeningen, Speam sekretær og Region Midt med opstart af de 5 grupper i Region Midt, den 23. november 2016.

Supervisionsgrupperne har således nu fungeret i knap 16 måneder.

I en supervisionsgruppe får lægen mulighed for at dele patientrelationerne og andre arbejdsrelaterede

emner, herunder kollegiale vanskeligheder og klagesager mm. med kolleger og supervisor under en struktureret og anerkendt form. Supervisionen kan tage udgangspunkt i en videooptagelse af en konsultation eller en mundtlig beretning om en konsultation eller anden problemstilling i lægens faglige liv. Der er blevet lavet beskrivelse af ordningen, brev til tutorlæger og brev til fase 3 lægerne. Der ligger en kort information om ordningen på sundhed.dk, og endelig har vi samlet alle informationer og skrivelser på Speam.dk, under Århus og under fanen fase 3 supervision. (Hjemmeside for specialekurserne). Fase 3 lægerne får tilsendt invitation og information om ordningen, når de er blevet ansat i deres fase 3 stilling via Lægeforeningens sekretariat. Tutorlægerne får ligeledes tilsendt information om deres fase 3 læges deltagelse.

Evaluering

Der er gennem hele ordningens eksistens lavet evalueringer både mundtligt og skriftligt. Fase 3 lægerne har skullet evaluere deres deltagelse i gruppen, når de træder ud af gruppen ved afslutningen af deres fase 3 ansættelse. Til dette formål har vi lavet et evalueringsskema. De indsamlede evalueringer peger alle på stor tilfredshed med deltagelse i grupperne og at vi skal sikre at fastholde og forankre fase 3 supervisionsgrupperne. Se vedhæftede sammenfatning af evalueringerne.

Vi kan bla. nævne en læge fra en gruppe, der i begyndelsen af forløbet havde det temmelig skidt, og ikke kunne se sig selv som praktiserende læge, og efter deltagelse endte med at skulle være en del af den praksis , hvor hun var fase 3 læge.

Vi har et godt samarbejde med Speam, Lægeforeningen og Region Midt omkring ordningen. Vi vil fremadrettet fortsat sørge for ansættelse af supervisorer, den teoretiske, den organisatoriske, den pædagogiske og den praktiske tilrettelæggelse samt gennemførelse og evaluering af fase 3 supervisionsordningen. Vi vil arbejde på at evalueringerne fremover bliver elektroniske og koblet op på Speams hjemmeside.

Vi håber denne evaluering er tilfredsstillende, og at vi hermed kan være med til at sikre/fortsætte ordningen med supervisionsgrupper for fase 3 læger i Region Midt. Vi står selvfølgelig til rådighed for yderligere oplysninger og detaljer omkring indhold, evalueringer og budget.

Vedhæftet er beskrivelse af ordningen, godkendelsesbrev, brev til tutorlæger, brev til fase 3 læger, evalueringsskema samt sammenfatning af de indkomne evalueringer.

Med venlige hilsner

Marianne Vedsted, speciallæge i almen medicin, supervisor og kursusleder og underviser på de teoretiske kurser i Almen Medicin i Videreuddannelsesregion Nord

Lene Skovmose, praktiserende læge, supervisor, underviser på de teoretiske kurser i Almen Medicin i Videreuddannelsesregion Nord.

Evaluering af deltagelse i Fase 3 supervisionsgrupper i Region Midt

Sammenskrivning af svar

Kære fase 3 læge

Vi supervisorer håber, at du har haft glæde og udbytte af din deltagelse i supervisionsgruppen. Det er vigtigt for os og for fortsættelse af ordningen, at vi får din tilbagemelding på deltagelse i supervisionsgruppen, hvorfor vi vil bede dig svare på nedenstående.

1) Hvor mange gange har du deltaget i supervisionsgruppen?

4/2-3/9/5/alle gange/3/4/6/6/8-9/6/10/8/4/

2) Hvordan vil du vurdere eftermiddagene generelt?

- Gode, spændende, udbytterige
- Okay, fint med et forum, hvor problematiske relationer kan tages op.
- Rigtige gode og udbytterige!
- Meget stort udbytte
- Som et frirum, hvor man ikke behøver være professionel og have styr på det hele. Hvor det er ok, at tale åbent og ufiltreret om de ting, der er svære eller går en på. Derudover synes jeg også, at det er lærerigt og bekræftende at høre ligesindede have lign. Problemstillinger.
- Rigtige gode. Et trygt forum til at få vendt nogle gode problemstillinger.
- Trygt, åbent, forskellige følelser hos lægen og patienten italesættes – giver bedre forståelse.
- Godt udbytte. Mange konstruktive snakke. Forum fint og nemt at drøfte svære problemer.
- De er meget lærerige og konstruktive.
- Meget givende. Stof til eftertanke. Noget at arbejde videre med, når man kommer tilbage til praksis.
- Det har været meget godt.
- Så gode!
- Udbytterige.
- Rigtig gode.

3) Har du fået mere ballast/blevet bedre klædt på til mødet /samtalen med patienten?

- Det var fint at få vendt nogle svære konsultationer og få kollegers bud på en anden løsning.
- Ja, mest at høre at mange andre sidder med lign. Problemstillinger.
- Ja! Det er rigtigt vigtigt, at blive bekræftet i, at nogle patientcases bare er rigtige svære og komplicerede og at man ikke altid kan løse det. Godt at blive mindet om, at man ikke altid skal sidde på kanten af stolen og komme med en masse svar, men nogle gange bare skal lytte tilbagelænet – det gør jo arbejdet meget mindre stressende og resultatet for alle parter bliver jo ikke dårligere.
- Ja, men kan ikke komme med et konkret eksempel.
- Ja, personlig udvikling og professionel integritet.
- Ja, det er meget lærerigt, at høre andre oplevelser og tilgang, herunder vejledning, behandling, kommunikation.
- Nej ikke umiddelbart, men bedre til at reflektere over egen praksis

- Giv om muligt konkrete eksempler (Teknikker, vendinger, udtryk, gode sætninger....)

- Kan bedre rumme lægelige/lægerolle problemstillinger.
- At servere "Husets vin" til alle.
- Opmærksom på patienters følelser og egne følelser omkring frustration og afmagt.
- Både gode formuleringer/udtryk – men også andre vikler/agendaer fx se det fra ptt vinkel, hvorfor bliver jeg irriteret på patienten mv. At kunne lytte uden nødvendigvis at skulle udrede/behandle.
- Jeg har fået mange gode teknikker til bedre at kunne håndtere især samtaler og tolkesamtaler, og det vil hjælpe mig til bedre at kunne håndtere de svære samtaler. Jeg har både fået konkrete vendinger, gode

sætninger med, men også mere overordnede idéer til at holde tiden, ikke blive så stresset og frustreret, når det er vanskeligt.

- Specielt samtalerne, strukturering. Fornemmelse af magtesløshed. Italesætte spekulationer!

4) Er du blevet bedre rustet til arbejdet i almen praksis?

- Svært at sige, men det letter på nogle af de tunge følelser.
- Ja (9)
- Ja – det er blot et for kort forløb.
- Meget.
- Ja, det synes jeg!
- Ja, helt sikkert!
- Det er et svært spørgsmål 😊

5) Er placeringen af supervisionsgrupperne i Fase 3 det rigtige tidspunkt i forhold til uddannelsen?

- Nej de kommer for sent i uddannelsesforløbet til at få fuldt udbytte
- Gerne fra fase 2
- Ja (7)
- God pga ikke så meget fokus på det faglige
- Ja, meget vigtigt i fase 3, men kunne faktisk være rigtig rart, at have haft det fra start om ikke andet så fra start af fase 2, hvor vi sidder i fuld i praksis.
- Helt bestemt, men man kunne også have brugt det tidligere. Men i fase 3 har man måske mere overskud til det (det faglige er blevet lettere).
- Helt klart
- Ja, det er her man får længere forløb med patienterne og brug for samtaleteknikker mv.
- Jeg synes, at man sagtens kunne overveje opstart af supervisionsgrupperne i fase 2.
-

6) Tænker du det vil være relevant med tilbud om supervisionsgrupper allerede i fase 1?

- Ja (4)
- Nej, der er man optaget af andre ting i praksisarbejdet.
- Nej (6)
- Nej, der er det det faglige som fylder
- I mindre grad
- Det er nok altid lærerigt og relevant, men det er først i fase 3, at jeg rigtigt er kommet i gang med samtaler. I fase 1 er der så meget andet at lære, at det måske er svært at overskue mere.

7) Hvordan har du det med, at der er mødepligt til supervisionen?

- Så længe det er i arbejdstiden er det ok
- Fint, såfremt datoerne bliver meldt ud i god tid
- Ja, nemmere over for praksis (2)
- Ok (2)
- Fint. Jeg får jo løn for det og er på arbejde
- Fint.
- Sådan skal det være
- Selvfølgelig i orden
- Det er godt i forhold til at kan få fri samt nødvendigt for gruppen, at der er "stort" fremmøde.
- Det er rigtig fint og "lettere" at få fri til så.
- Det er godt, så man ikke skal bruge fritiden, da jeg også er med i to efteruddannelsesgrupper og hvad der ellers er af vagter osv.
- Relevant.
- Det er fint. Det kunne give frafald – eller evt. konflikt med tutorlæge, hvis det var frivilligt.

8) Ville du møde selvom supervisionen lå uden for arbejdstiden? F.eks. kl 19-22

- Ja (6)
- Nej (2)
- For hårdt
- Ved ikke ☹️. Aktuel travl hjemmefront.
- Måske, men det ville ikke harmonere godt med familieliv og stressniveau at skulle afsætte fritid og endda ulønnet til ekstra arrangement om ugen.
- Ja, men nok ikke hver måned.
- Nej, vil ikke kunne nå det
- Ja, nu hvor jeg har prøvet det og mærket hvor givende det er, vil jeg prioritere det fremover. Hvis jeg ikke havde været af sted til de obligatoriske supervisioner, ville jeg måske ikke prioritere det i en travl hverdag
- Formentlig ikke.

9) Ville du også møde i din fritid såfremt du selv skulle betale for supervisionen - f.eks. 400 kr pr. gang?

- Ja (3)
- Nej (2)
- Ikke som uddannelseslæge
- Så tror jeg, at jeg ville bruge min 12 mandsgruppe
- Ja, som PLO'er, nok ikke som uddannelseslæge (3)
- Nej, ikke på nuværende tidspunkt
- Ja. Synes, at det skal være obligatorisk del af specialeuddannelsen
- Ja, på sigt
- Måske – men helt sikkert efter afsluttet uddannelsesforløb
- Ja, som speciallæge, måske som udd.læge

11) Har du yderligere kommentarer eller bemærkninger er vi meget interesseret.

- Tusind tak
- Synes, at det er SÅ godt
- Det fungerer selvfølgelig langt bedst, hvis der ikke var udskiftning i gruppen for hver gang. Kemien i gruppen er vigtig. Og det kan selvfølgelig godt afholde nogen fra at åbne helt op
- Synes, Lene gør det rigtigt godt som supervisor. Alle tiders tilbud.
- Fantastisk
- Super god og dygtigt supervisor, der har formået at få gruppen på rette vej – når vi var på "afveje"
- Det har været et fantastisk fint og rigtigt forum at være en del af
- Dejligt med tid til fordybelse

Tak for din indsats.

Med venlig hilsen

Supervisorerne (Marianne, Karin, Lene, Gunnar, Helle og Anette)